

זיכרונות האקדמיה ללשון העברית

1

תשי"ט

בהוצאת האקדמיה ללשון העברית
ירושלים תש"ך

ב-זיכרונות האקדמיה ללשון העברית" מחפסמים :

א. החלטות האקדמיה בענייני הלשון ובכל שאר העניינים שבתחום פעולתה ;

ב. דינים וחשבונות על פעולתה ;

ג. זיכרון דברים של הוויכוחים המדעיים בישיבות המליאה ;

ד. זיכרון דברים של הוויכוחים המדעיים בישיבות שאר מוסדותיה, אם המנהלה רואה צורך בכך.

(עין תקנון האקדמיה, סעיפים 35-86)

כתובת העורך והמו"ל : האקדמיה ללשון העברית, ירושלים

ת"ד 1033 : טלפון 4982

דפוס מרכז, ירושלים

התוכן:

1	החברים באקדמיה בשנת תשי"ט
31—3	החלטות האקדמיה
		מונחי אפייה
4	תיקון טעון לרשימה א'
5	ב. קונדיטאות
		מונחי גיאוגרפיה
15	א. גיאומורפולוגיה של כוחות פנים
19	ב. גיאומורפולוגיה של כוחות חוץ, חלק א'
		מונחי פסיכולוגיה
27	טו. הפסיכולוגיה החברתית
		ישיבות המליאה
47—33	הישיבה העשרים ושבע
		דברי אזכרה ל' קלוזנר ז"ל, 33. — דברי אזכרה ל' פרלמן ז"ל, 36. — מונחי הפסיכולוגיה החברתית, 36. — שינויים בתקנון ובחוק, 41. — מונחי האפייה, 42. — דו"ח כולל, 45.
55—48	הישיבה העשרים ושמונה
		הודעות, 48. — מונחי הפסיכולוגיה החברתית, 48. — מונחי הגיאומורפולוגיה, 49. — דיון ראשון בבחירות, 49. — מונחי האפייה ב', 50.
72—55	הישיבה העשרים ותשע
		ברכות, 55. — דברי אזכרה ל' שניאור ז"ל, 56. — דברי אזכרה ל' א' פורת ז"ל, 58. — דברי פתיחה של הא' ז' בן-חיים לדיון בכללים בנטיית השם (הקמץ הגדול), 60. — הצעת כללים בנטיית השם (הקמץ הגדול), 68.
78—73	הישיבה השלושים
		ברכות, 73. — הרצאת נשיא המדינה הא' י' בן-צבי על הכתב ועל הכתיב, 73. — אישור החלטות ישיבה כ"ח, 77. — הצעות לבחירות, 77. — דו"ח משיבת ארגון התקנים הבין-לאומי, 77.
80—78	הישיבה השלושים ואחת
		בחירת חברים חדשים, 79. — ערעור במונחי המשפט, 79.
87—81	הוועדים והוועדות
81	א. המינוח
85	ב. הדקדוק
86	ג. הפרסומים
87	ד. המילון ההיסטורי של הלשון העברית

החברים באקדמיה בשנת תשי"ט

נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט	שרגא אברמסון אפרים אלימלך אורבך *שרגא אירמאי *ישראל אפרת *יהודה בורלא *יהושע בלאו זאב בן־חיים *יחיאל בן־גון דוד צבי בנעט ניסן ברגרין °יצחק דב ברקוביץ *לאה גולדברג חיים אריה גינזבורג *אירנה גרבל אורי צבי גרינברג חיים הזו שמעון הלקין *משה זיידל נפתלי הירץ טור־סיני שמואל ייבין *משה יגון יעקב כהן שואל ליברמן *דניאל לייבל אהרן מירסקי עזרא ציון מלמד *שמשון מלצר °משה צבי סגל דב סדן
נבחרה ביום ב' בתמוז תשי"ט	°אריה ליאון סימון °נחום סלושץ
נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט	*יזהר סמילנסקי שמואל יוסף עגנון *אריה לייב פֿאייאנס

° - חברי כבוד * - חברי יועץ

- 1 מינויי החברים שנבחרו בשנת תשי"ט נתפרסמו ברשומות, ילקוט הפרסומים 692, ב' באב תשי"ט, עמ' 1684. החברים, שלא צוין תאריך בחירתם נתמנו בשנים הקודמות - ע' זיכרונות האקדמיה ללשון העברית כרך א-ב, עמ' 9, כרך ג-ד, עמ' 1-2 וכרך ה', עמ' 1-2.

נפטר ביום כ"ח באדר שני תשי"ט
נפטר ביום ט"ו בכסליו תשי"ט

נפטר ביום י"ד במרחשוון תשי"ט
נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט

היה חברייעץ, נבחר לחבר ביום ב' בתמוז תשי"ט

נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט

נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט
נפטר ביום י"ב באדר ראשון תשי"ט

נבחר ביום ב' בתמוז תשי"ט

יעקב פולוצקי
אפרים פורת ז"ל
שמאל פרלמן
יצחק פריץ
יחזקאל קוטשר
יוסף קלזנר
ברוך קראו
אברהם קריב
חיים רבין
יוסף יואל ריבלין
יצחק שבטיאל
גרשון שופמן
חיים שירמן
אברהם שלונסקי
מאיר שלי
משה שמיר
זלמן שניאור ז"ל
שלמה שפאן
שלום שפיגל

החלטות האקדמיה

מונחי אפייה :	ב) קונדיטאות
מונחי גיאוגרפיה :	א) גיאומורפולוגיה של כוחות פנים
" "	ב) גיאומורפולוגיה של כוחות חוץ א'
מונחי פסיכולוגיה :	ט) הפסיכולוגיה החברתית

תיקון טעות

למונחי אסייה א, זיכרונות האקדמיה ג—ד, עמ' 13 :
במקום **חֶלֶב שְׁלֵם צִ"ל חֶלֶב מֵלֵא** (עי' שם, עמ' 106—107).

מונחי אפייה

ב. קונדיטאות *

piping chocolate Spritzschokolade שפריץ-שאקאלאד cacao butter Kakaobutter קאקאא-פוטער crystal albumen kristallisiertes Eiweiss קריסטאליזירט אייזייט פרות קשקרים קשירוב, שמוכי פרות קשירוב fruit preserved in syrup Dickobst איינגעמאכטע ווארעניע פרות קשקרים, שמוכי פרות preserved (bottled, canned) fruit Dunstobst, Einmachfrüchte, Konservenfrüchte קאנסעררוירטע פרוכט crystallized fruit, candied fruit Belegfrüchte, kandierte Früchte מאַרצוקערטע פרוכט dried fruit Dörrobst, Backobst געטריוקנטע פרוכט fruit pulp Fruchtmark פרוכט-פירע fig Feige פייג	שוקולד-צנתור קקאא-קקאו קלבון קנגש פרוות קשקרים קונדיטור קמרים קפה פקצית קפה שוקולד-זשול שוקולד-צפוי נקק פרות תאנה	מונחים כלליים קונדיטאות (המקצוע) Konditorei, Feinbäckerei קאנדיטאריי, פיינבעקעריי קונדיטוריה (המסעל, החנות) confectionery (shop) Konditorei, Feinbäckerei קאנדיטאריי, פיינבעקעריי קונדיטין confectionery, pastry Feingebäck, Konditorware פיינגעבעקס קונדיטור confectioner, pastry- cook Konditor, Zuckerbäcker קאנדיטאר קמרים קפה פקצית קפה שוקולד-זשול שוקולד-צפוי Tunkmasse, Kuvertüre באדעק-שאקאלאד קקאא-טקלות (unsweetened) block chocolate Blockkakao בלאק-קאקאא
--	--	---

* נדונו ואושרו במליאת האקדמיה בשיבות כ"ח ול"ב ע"י זיכרונות האקדמיה כרך ו', עמ' 49—55, וכרך ז' — חברי הוועדה, שהכינה רשימה זו, היו האדונים ע' איתן וד' לייבל מטעם האקדמיה והאדונים ל' אדלר, י' גולן, פ' כץ וא' סופר כבעלי מקצוע, ומזכיריה היו האדונים ר' ספן ור' פלס. — עבודה ראשונה במונחי האפייה נעשתה מטעם ועד הלשון העברית על יסוד חומר, שנאסף בידי הא' צ' הבריק ז"ל הושלם בידי הא' י' בורשטין ז"ל. עם חברי הוועדה מטעם ועד הלשון העברית נמנו, מלבד הא' צ' הבריק, האדונים ג' שיפריס ז"ל, ד' שמעוני ז"ל, והאדונים ל' אדלר וא' אפשטיין יב"ח.

currant	צנב"ש-שופל	date	תָּמָר
Johannisbeere		Dattel	
וויינפערלעך		טייטל	
gooseberry	תַּנְזוֹר	orange	תפוח-תֹּקֵב, תפוז
Stachelbeere		Orange	
אָגרעס		מאַראַנז	
angelica	אַנגֶליקָה	grape-fruit	אַשכולית
Angelica		Grapefruit	
אַנגעליקאַ		גרייפפֿרוכט	
	גִּרְדַת קְלֶפֶת לִימון	apple	תפוז
grated lemon peel		Apfel	
abgeriebene Zitronenschale		עפל	
געריבענע ציטראָן-שיל		cherry	דָּרדָרן
	קְלֶפֶת תפוז מִסְכֶּרֶת	Kirsche	
candied orange peel		קאַרש	
Orangeat		morello cherry	דָּרדָרן חִמוֹז
(פאַרצוקערטע) פאַמעראַנזן-שאַלעכץ		Weichsel	
	קְלֶפֶת אָתֶרֶג מִסְכֶּרֶת	וויינשל	
candied citron peel		apricot	מִשְׁמֵשׁ
Zitronat		Aprikose	
ציטראָנאַט		אַפּריקאָז	
juice	סִיץ	pineapple	אַנַנַס
Saft		Ananas	
זאַפט, סאַק		אַנאַנאַס	
jelly	מִקְסאַ, מִקְסָה	peach	אַפּרֶסֶק
Gelee		Pfirsich	
זשעלעע		פּירושִׁיכע	
chips of almonds	שִׁבְבֵי שִׁקְדִים	quince	חִבּוּשׁ
gehobelte Mandeln		Quitte	
מאַנדל-שניצלעך		קוויטע	
to chip (almonds)	שִׁבֵּב (שִׁקְדִים)	plum	שִׁיף
hobeln		Pflaume	
הובלען		פּלויִם	
	אַגוֹזֵי אָדָמָה, בִּטְנֵי אָדָמָה	prunes	שִׁימִים מִיבֶּשִׁים
pea nuts, ground nuts		Dörrpflaumen, Backpflaumen	
Erdnüsse, Aschantinüsse		טרוקענע פּלוימען	
פּיסטאַשקע, ערדנוס		to stone	גלצן: הוציא, חלץ גלעינים
walnut	אַגוֹז	entsteinen	
Walnuss		אַרויסנעמען די קערן	
וועלטשענע נוס		rhubarb	רָבֵס
hazelnut	אַלְסֶר	Rhabarber	
Haselnuss		רעבאַרבערע	
האַזל-נוס, טערקישע ניסלעך			

pastry margarine	מְרִינֵין-קְרִיָּה	coconut	אָגוּז קוֹקוֹס
Ziehmargarine		Kokosnuss	
צִימָאָרְגָרִין		קֶאקֶאט-נוֹס	
potato-starch	עֲמִילֵן תְּפוּחִי-אֲדָמָה	pistachio nut	פֶּסְטֶק
Kartoffelstärke, Kartoffelmehl		Pistazie	
קֶרָאָמֶאָל, קֶאָרְטָאָפֶל-מֶעַל		פִּיסְטָאָצִיעַ	
	אֲבָקַת חֲבִיץ, אֲבָקַת חֲבִיצָה	pine nut	אָגוּז-צְנוּכָר
custard powder		Pignolie	
Puddingpulver		פִּינִיע־נוֹס	
פּוּדִינג-פּוֹלְוּעֶר		chestnut	צְרֵמוֹן
	אֲבָקַת-אֶפְסִיָּה, אֲבָקַת-אוּפִים	Kastanie	
baking powder		קֶעֶסְט, קֶעֶסְטוֹן	מוֹצָר לֹא-נְמוֹר
Backpulver		semi-finished product	
בָּאָקפּוֹלְוּעֶר		Halbfarbikat	
potash	אָשֶׁלֶג	הָאָלֶב-טֶאָבֵרִיקָאָט	
Pottasche		marchpane, marzipan	מַרְצִפָּן
פּאָטָאָשׁ		Marzipan	
	אָמוֹן (דוּ)-פְּחָקְתִי	מָאָרְצִיפָּאָן	
vol, ammonium (bi)carbonate		marchpane surrogate	פְּרֶסֶפָּן
Hirschhornsalz, Ammonium-		Persipan	
karbonat		persipain (fr.)	
	סוּדָה לֶאֶפְסִיָּה, נֶתְרָן דוּ-פְּחָקְתִי	פֶּעֶרְסִיפָּאָן	
bicarbonate of soda,		nougat	נוּגָט
baking soda		Nougat	
doppelkohlensaures Natron,		נוּגָאָט	
Speisesoda		gelatine	גֶּלַטִין
alum	אָלוּם, צְרִיף	Gelatine	
Alaun		זֶשֶׁלֶאֶטִין	
אֶלוּיֵן		almond (nut) brittle	קְרוֹקָנְט
	חֶקְצַת לִימוֹן ("מֶלַח לִימוֹן")	Krokant, Grillage	
citric acid		croquante (fr.)	
Zitronensäure		chocolate tablets	טֶבְלִיּוֹת שוֹקוֹלֵד
צִיטְרִינֹזוּיעֶר		Schokoladeplätzchen	
tartaric acid	חֶקְצַת יַיִן	שָׂאָקֶאָלֶאָד-טֶעוּעֶלֶעֶךְ	
Wein(stein)säure		mocha beans	פּוֹלִי שוֹקוֹלֵד
וויינשטיין-זויער		Mokkabohnen	
	חֶקְצַת חֶקֶז, חֶקְצָה אֶצְטִית	שָׂאָקֶאָלֶאָד-בֶּאָנְדֶלֶעֶךְ	
acetic acid		chocolate vermicelli	מֶתְגִי שוֹקוֹלֵד
Essigsäure		Trüffelstreusel	
עֶסִיק-זוּיעֶר		שָׂאָקֶאָלֶאָד-בֶּרֶעֶקֶלֶעֶךְ	
		nonpareils	סֶקְגָּנֶת
		Nonpareille	
		נֶאָן-פֶּאָרֶעַל	

* המונחים המסומנים בכוכב ליד המספר באים כאן כחוספת למונחי הלחם (מונחי אפייה, רשימה א').

poppy seed Mohn מאז	סרג	lactic acid Milchsäure מילך-זויער	יחקצת חלב
fennel Fenchel פענעכל	שקר	saccharine Sacharin סאכארין	דקרין
vanilla Vanille וואניל	שגף, וניל	cinnamon Zimt צימערינג	קמון
aniseed Anis ענעס	אניסון	quill of cinnamon Zimtstange רערל	קנה קמון
peppermint Pfefferminz מענטע	קנקה (המוצר); בצקע, קנקה (הצמח)	fennel flower Schwarzkümmel (Nigella sativa)	קקצח
cream of tartar Weinstein וויינשטיין	קרדית (אבן-נין)	טשאַרניסשקע, שוואַרצקימל	כמון
rose-water Rosenwasser ראזן-וואסער	מי-וורדים	cumin seed Pfefferkümmel (Cuminum cyminum, L.) קימל	קמון
alcohol Alkohol אלקאהאל	קהל	caraway seeds Kümmel (Carum carvi, L.) פעלדקימל	קבניה
rum Rum ראם	רום	coriander Koriander קאריאנדער	גד, בקסר
glue Leim ליים	קולן	cardamom Kardamom קארדאמאם	קמם
agar-agar Agar-Agar אגאר-אגאר	אגר-אגר	ginger Ingwer אינגבער	ונגביל
pectin Pektin פעקטין	פקטין	sesame Sesam סעזאם	שקשם
essence Essenz עסענץ, עקסטראקט	תקצית	pimento, Jamaica pepper, allspice Piment ענגליש (ער) מעפער	שקלס אנגלי
vanillin Vanillin וואניל-עסענץ	ונילן, שגשית	clove Gewürznelke געגעלעך	קרפול, צפרן

(של בצק־שמים כרוך או בצק־עלים) turns (of pastry) Tour (des Plunderteigs, des Blätterteigs) גאנג פון בלעטערטייג		malt extract, diamalt Malzextrakt, Diamalt מאלץ־עקסטראקט	*תמצית־לתח
flaky blätterig בלעטעריק honey dough Honigteig האניק טייג	פלי קצק־דבש	essential oil ätherisches Öl עטערישער אייל gum arabic Gummi arabicum גומאראביק(ע)	שמן תמציתי גמי פרכי
choux paste Brandteig, Brühtheig ברייטייג short paste Mürbteig מערביק טייג sheet of dough Teigblatt טייגבלאט layer Boden באדן batter Masse מאסע	קצק־חליטה קצק פרייר דף (קצק) רבד תכליל	gum tragacanth Tragant(gummi) טראגאנט גומי milk cream Sahne, Rahm סמעטענע cheese Käse קעז curds Weisskäse, Quark, Topfen ווייסער קעז	שרף־קרר שמנת זבינה זבינה לזנה
			ב צ ק
Honigmasse האניק־מאסע meringue batter Schaummasse, Windmasse, Baisermasse שוים־מאסע sponge batter Bisquitmasse ביסקויט־מאסע	תכליל־דבש תכליל־קצף תכליל־לזנה	yeast-raised dough Hefeteig הייוון־טייג kalter Hefeteig, פרייר Pressburger Teig pâte sèche à la levure (fr.) קאלט־קרוכלע הייוון־טייג fermented pastry, Danish pastry Plunderteig, eingezogener Hefeteig פלונדערטייג	קצק־שקרים קצק־שקרים פרייר קצק־שקרים פרוך
	ע י ב ו ד		
to separate the yolk abklaren (Ei) אפזייסלען to roast rösten ברענען	חלמן (ביצה) קלה (שקדים, אגוזים)	puff pastry Blätterteig, Buttermteig בלעטערטייג	קצק־פליים

to pipe spritzen שפריצן	צָנַתַר (קישוט לעוגה)	to sprinkle bestreuen באשפרענקלען	קָנַק
paper lining Papierleinlage פאפיר־איינלאג	רְסִינֶת־נָגִיר	to mix mischen דורכמישן	צָרַב
to cut out ausstechen אפזענגען	קָנַד	to strain durchpassieren פאסירן	הַצְבִּיר קְמַמְחָה
golden brown goldgelb גאלד־ברוין	זְהָקָהב	to beat, stir verrühren צעקלאפן	סָרַף
to scorch abflammen אפזענגען	הַקְהָב	to stir rühren מישן	קָחַשׁ
to skim abschäumen (Zucker) אפשוימען	קָסָה	to beat, to whip, to whisk schlagen אויפקלאפן	הַקְצִיף
	בְּרָגוֹת הַרְתָּמַח הַסֶּקֶר	הַקְלִיץ (קמח, קצה בחבליל)	
degrees of boiling sugar Zuckergrade אויפקאך־גראדן פון צוקער		to fold in, to stir in unterziehen אריינגעמען	
stock syrup Läuterzucker לייטערצוקער, צוקעררוואסער	נְמֶס־סֶקֶר	to blanch, to scald blanchieren, abbrühen אפבריען	הָלַט
thread degree Faden פאדעם־גראד	בְּרָגַת חוּט	abrösten (eine Masse) mélanger sur feu doux (fr.) אנהיצן	שָׁחַן (תבליל)
schwacher Faden שוואכער פאדעם	חוּט קָסָה	to pin out, to roll out ausrollen, auslängen אויסוועלגערן	רָדַד
starker Faden שטארקער פאדעם	חוּט נְמַמְחָח	to pull ziehen, ausziehen אויסציען	קָמַח
pearl degree Perle פערל־גראד	בְּרָגַת פִּנְיָנָה		קָבַךְ (חמאה, מרגרין וכו')
kleine Perle קליינע פערל	פִּנְיָנָה קְטָנָה	to roll in (butter, fat) (Butter, Fett) einziehen איינציען (מארגארין, פוטער)	
		to drop dressieren דרעסירן	צָנַתַר (קונויטין)

fondant	נצקת (-קקר). פונדן	grosse Perle	סנינה גדולה
Fondant		גרויסע פערל	
פאנדאן			
	סקה (בקרית או במכונה)		
to work up (with a spatula)		Flug	ברגת נוצה
abspachteln, tablieren		בלאז גראד	
אפשפאכטלען, טאבלירן		blow degree	נוצה קטנה
to grain	גאטם	schwacher Flug	
absterben		שוואכער בלאז	
אפשטארבן		feather degree	נוצה גדולה
to regulate the taste,	טעם	starker Flug	
to complete the taste		שטארקער בלאז	
abschmecken			נוצת שרשרת
צופאסן דעם טעם		Kettenflug	
	גימור עוגות	קייטן-בלאז	
finishing	גמור	ball degree	ברגת גלה
Ausfertigung		Ballen	
קוכנס אויסענדיקונג		באל-גראד	
to finish	גמר	soft ball	גלה רכה
ausfertigen		schwacher Ballen	
אויסענדיקן		ווייכער באל	
filling	מלוי	hard ball	גלה קשה
Füllung		starker Ballen	
פילעכץ		הארטער באל	
to sandwich	הרביד	crack degree	ברגת-וגונית
Böden füllen		Bruch	
צוואמענקלעבן באדנס		ברוך	
cream, whip	קציפה	weicher Bruch	וגונית רכה
Krem		starker Bruch	וגונית קשה
קרעם			
butter frosting,	קציפת-סקמא	caramel	שני-סקר
butter cream		Schmelzzucker,	
Butterkrem		(brauner) Karamell	
פוטערקרעם		קאראמעל-צוקער	
foam, froth	קצף	caramelisation	שוף
Schnee, Schaum		Karamellisieren	
שניי, שויים		קאראמעלירונג	
whipped cream	קצסת	burned sugar	שחור-סקר
Schlagsahne, (Schlag)obers		gebrannter Zucker,	
געקלאפטע סמעטענע		Zuckercouleur	
		צוקערקאליר	

almond chipping machine Mandelhobel מאנדל-הובלער	מְשַׁבֵּת-שְׁקָדִים	custard (cream) gelbe Krem, gekochte Krem, Vanillekrem וואַניל-קרעם	חֶבִיץ, חֶבִיץָה
mill Mühle, Reibmaschine מילעכל	מִקְחָנָה	to spread aufstreichen אַנשמירן	מָרַח
set of rolls Walzenpaar, Walzenreibmaschine וואַלצנמאַשין	מְכוּנַת גְּלִילִים	to decorate dekorieren, garnieren באַפּצן	דֶּשֶׁר, קֶשֶׁט
mortar Mörser מערוּל	מִקְבֵּשׁ	to dip tunken טונקען	הִקְטִיל
pestle Stößel שטייסל	אָלִי	coating, covering Überzug איבערצוג	צְפוּי
drainer, filter Filter, Seiher זייער, פילטער	מִקְנָנָת	to coat, to cover überziehen איבערציען	צָפָה
Fondant-Tabliermaschine פאָנדאַן-טאַבלירמאַשין	מְכוּנַת-מְחוּי לְפוֹנְדָן	to glaze, to ice glasieren גלאזירן	זָגַג
marble slab Stein שטיינטיש	שְׁלֶטֶן-אַבֵּן, טַבֵּלַת-אַבֵּן	icing Glasur גלאזור	זָגוּג
sugar thermometer Zuckergrade צוקערטערמאָמעטער	מְדַחֵם לְקֶסֶר	royal icing, glace royal Eiweissglasur ווייסגלאזור	זָגוּג חֶלְבוֹן
areometer Zuckerwaage, Aräometer צוקערוואָג	אַריאומֶטֶר, מד-צִפּוּסוֹת	water icing Wasserglasur צוקערגלאזור	זָגוּג קֶסֶר
spatula Spa(ch)tel שפּאַכטל	קְרִית	marshmallow Leimmasse, gesulzte Krem ליים-מאַסע	קְצִיפֵת-קוֹלֵן
(celluloid etc.) scraper Teigkarte טייגקאַרצער	קְלַף-גְּרִידָה	to drain abtropfen lassen אַפּטראָפּן	גָּטָף (זינג)
cake mixer, whisking machine Anschlagmaschine שויממאַשין	מִקְצָקָה		מְכַשֵּׁרִים
		almond peeling machine Mandelschälmaschine מאָנדל-שיילמאַשין	מִקְלָפֵת שְׁקָדִים

depositor	מכונת-צנתור	whisk, (cake) beater	מקצף
Dressiermaschine, Auspressmaschine		(Schnee)rute, Schläger	
דרעסיר-מאשין		שוימער	
Tüllenplatte	לוח צנתרות	whisking bowl	דוד הקצפה
טובנפלאטע		Schneekessel	
pastry tube, Savoy tube	צנתר	שנייקעסל	
Tülle		דוד כפול-דסקן, דוד דפנים	
שפריץ-טובע		double cooker	
plain tube	צנתר פגל	Duplikatkessel	
runde Tülle		casserole à cuisson à la vapeur	
קיילעכריקע טובע		טאפלווענס-קעסל	
star-shaped tube	צנתר כוכבי	pastry brakes	מגזילת-קצק
Sternfülle		Teigwalze	
שטערן-טובע		טייגוואלץ	
cake pan, fancy pan	פח דפוסים	Riefenwalze	מגזר-קריצים
Formenblech		שטריך-וואלץ	
פארמענבלעך		Karierwalze	מגזר-משבצות
wire sheet	קריג אפיה	געקעסטלטער וואלץ	
Backgitter		Schneidewalze	גליל-סקינים
באקגראטע		שניידוואלץ	
hoop	חשוק טרף	pastry cutter	קודנת
Tortenring		Ausstechmaschine	
טארטנרינג		אויסשטעכמאשין	
confectionery oven	תנור-קונדיטין	cutter	מקד
Konditorofen		Ausstecher	
קאנדיטאר-אויזן		אויסשטעכער	
Sägemesser	סקין-מסור	pastry press	מקס
זעגמעסער		Queenpresse	
	מחלק (לעבות, לטורט)	pastry wheel	גלגלון חתוף
(fancy-)cake divider, torte divider		Teigrädchen	
Kuchenteiler, Tortenteiler		טייגרעדל	
palette knife	מורחת, סקין-קריקה	pastry bag, Savoy bag	שק צנתור
Palette		Dressiersack	
שמיר-מעסער		דרעסירבייטל	
	מקשיר מלוי לקפונות	cake decorator,	מזרק צנתור
cream filling machine		cake bag, cookie press,	
Pfannkuchenfüllapparat		forcing bag	
פילאפארט		Spritze	
pincers	מקצטים	séringue à pâte (fr.)	
Pinzette		שפריץ	
צויקער			

cracker	מצ'ה	ladle	מצ'קת
ungesüsste Keks		Schöpflöffel, Kelle	
מצ'ה לטע		שעפלעפל	
biscuit	מרק'וס	Modellierstäbchen	קנה-כ'יור
Plätzchen		מאדעלירשטעקל	
ביסקוויט		Tunkmaschine	מכונת-צפוי
	רקיק (=פיחה דקה מאור)	טונקמאשין	
strudel	קרוכ'ית	cake drainer	ר'קת צפוי
Strudel		Tunkgitter	
שטרודל		Tunkgabel	מזלג-ט'בילה
bar	ב'תר	skimming ladle	מקפ'ה
Schnitte		Schaumlöffel	
שניטע		שוימלעפעל	
tart	ט'ר'ט	cake	עוג'ה
Torte		Kuchen	
טארט		קוכן	
tartlet	קל'תית	doughnut	ספ'נגית
Törtchen, Tortelette		Pfannkuchen, Krapfen	
savarin	ס'ארין	פאנטשקע	
Savarin		pound cake	עוג'ה מ'סל'סת
baba	ב'בה	Gleichgewichtskuchen	עוג'ת (ב'צ'ק-צ'לים)
Baba, Bäbe		Blätterteiggebäck	עוג'ת-ש'קרים
באב'קע		yeast-cake	
Turkish head	גוב'צ'גית	Hefekuchen	
Napfkuchen, Guglhupf		הייור'יקוכן	
coffee cake (Am.)	עוג'ת-ש'ב'לול	patty	פ'שטידית
schnecken		Pastete	
Schnecke		פאשטעט	
שנעקל		honey cake	ד'ב'שן
crumb coffee cake	ס'רפ'רת	Honigkuchen	
Streuselkuchen		האניק'ילעקעך	
bienenstich	עוג'ת-ב'צ'רה	honey cookie	ד'ב'ש'גית
Bienenstich		Lebkuchen, Pfefferkuchen	
braided wreath	עוג'ת-ז'ר	האניק'יכיל	
Kranzkuchen		sponge cake	ל'ב'נן
Danish pastry	עוג'ה ד'טופ'ה	Bisquitkuchen	
stollen		ביסקוויט-קוכן, צוקער-ילעקעך	
Plunderstange		macaroon	מ'ק'רון
roll cake	ג'לילה	Makrone	
Roulade		מאקאר'אן, מאקאר'אנדל	

מונחי גיאוגרפיה

א. גיאומורפולוגיה של כוחות פנים *

continental slope talus continental Kontinentalabhang	מדרון היבשה	endogenetic, endogenic endogène endogen	(כוחות) -פנים (כוחות) אנדוגניים
continental shield bouclier Schild	מגן יבשתי		1. טקטוניקה, תורת המבנה (הנאולוגי)
fracture fracture Bruch	שבר	tectonics tectonique Tektonik	טקטוניקה, תורת המבנה (הנאולוגי)
fractured fracturé zerklüftet	שבור	orogenic orogénique orogenetisch	אורוגני
block mountains montagnes en blocs Schollengebirge	הרי העתק	orogenic orogénie Orogenese	אורוגנה, התחוללות הרים
downthrown block, down faulted block lèvre abaissée abgesunkene Scholle	גוש נחות	posthumous posthume posthum	(אורוגנה) עוקבת
fault faulle Bruch, Verwerfung	העתק	epeirogenensis épirogenie Epirogenese, epirogene Bewegung	אפירוגנה, התחוללות יבשות
throw (of a fault) rejet Sprunghöhe	עתק	isostasy isostasie Isostasie	איזוסטזה
tilt regard Schrägstellung	לקסן	isostatic isostatique isostatisch	איזוסטטי
tilted block bloc basculé schräggestellte Scholle	גוש מלקסן	eustasy eustasie Eustasie	איסטזה
fault block block faillé Bruchscholle	גוש העתק	eustatic eustatique eustatisch	איסטטי
faultline ligne de faille Verwerfungslinie	קו העתק	foredeep avant-fosse Vortiefe, Randtiefe	שקע קדם
upfaulted block lèvre surélevée gehobene Scholle	גוש נסוק	geosyncline géosynclinal Geosynkline	גאוסנקלינה
rift valley fossé tectonique Graben	בקע	continental shelf plateau continental Kontinentalschelf	אדן היבשה

* אושרו במליאת האקדמיה בישיבות כ"ח, ל' (זיכרונות האקדמיה, כרך ו', עמ' 49, 77).
בישיבות הוועדה למונחי הגיאוגרפיה, שהכינה מונחים אלה, השתתפו: ד"ר א"י בראור,
הא' ש' ייבין, הא' ד' לייבל, הגב' ח' מרגלית, פרופ' ד' עמירן, הא' א' פרנס, ד"ר י'
קמון, פרופ' י"י ריבלין והמוזכיר הא' א' דותן.

hogback dos d'âne, chevron Schichtrippe	מַצְלֵצֵת	horst horst Horst	הוֹרְסֵט
(mountain) knot noeud de chaînes de montagnes Scharung, Gebirgsknoten	צִמְתַּת הָרִים	fold pli Falte	קִמְט
en echelon fault système de failles en gradins	הַעֲתֵק שְׁלֵבִים	folding plissement Faltung	קִמּוּט
Staffelbruch		folded mountains montagnes plissées Faltengebirge	הָרֵי קִמְטִים
homocline isocline Isokline	אִיזוֹקְלִינָה	flexure, monocline flexure Flexur	כְּפִיפָה, מוֹנוֹקְלִינָה
homoclinal isoclinal isoklinal	אִיזוֹקְלִינִי	anticline anticlinal Antiklinale	קִמְר, אַנְטִיקְלִינָה
	2. גַּעֲשׂוֹת	anticlinal anticlinal antiklinal	קִמְרִי
volcanism volcanisme Vulkanismus	גַּעֲשׂוֹת	anticlinorium anticlinorium Antiklinorium	קִמְרַת, אַנְטִיקְלִינורִיוֹן
volcanic action action volcanique vulkanische Tätigkeit	הַתְּגַעֲשׂוֹת, פְּעֻלַּת גַּעַשׁ	dome dôme Kuppel, Aufwölbung	כֶּפֶה
volcano volcan Vulkan	הַר-גַּעַשׁ	syncline synclinal Synklinale	קַעַר, סִנְקְלִינָה
active volcano volcan actif tätiger Vulkan	הַר-גַּעַשׁ פֶּעִיל	synclinal synclinal synklinale	קַעַרִי
extinct volcano volcan éteint erloschener Vulkan	הַר-גַּעַשׁ כְּבוּי	synclinorium synclinorium Synklinorium	קַעַרַת, סִנְקְלִינורִיוֹן
mud volcano volcan de boue Schlammvulkan	מְגַעֵשׁ בֶּץ	synclinal bowl nacelle Synklinalbecken	קַעְרוֹר
caldera caldera Kaldera	קַלְדֵּרָה, קַלְחַת	subsidence subsidence Senkung	שְׁקִיעָה
somma (vulkan) somma Somma	סִמָּה	uplift soulèvement Hebung	הִתְרֹמָמוֹת
crater cratère Krater	לַעַ	truncated tronqué abgestutzt	קָטוּם
crater lake lac-cratère Kratersee	יַמַּת-לַעַ	truncated spur éperon abgestutzter Sporn	שְׁלֹחַת קָטוּמָה

הַאֲזוּדָמִיָּה לְדַשׁוּן הָעֵבְרִית - מוֹגוּ בּוֹכּוּיּוֹת יוֹצְרִים

lapilli lapilli Lapilli	גלות	fumarole fumerolle Fumarole	קטר געש
lava lave Lava	לבה	volcanic cone cône volcanique Vulkankegel	קוניס געש
lava flow coulée de laves Lavastrom	הלך לבה (זרם לבה)	composite cone strato-volcan Stratovulkan	קוניס שכבתי
pahoehoe, rope lava lave visqueuse Fladenlava, Gekröselava	מקלעת לבה	cinder cone cône de cendres Aschenkegel, Aschenvulkan	קוניס אפר
lava dome dôme de laves Quellkuppe, Schildvulkan	כפת לבה	volcanic neck neck volcanique vulkanischer Stiel, vulkanische Nadel	צוואר
effusive lava lave d'effusion Ergußlava	לבת השתפכות	funnel cheminée Vulkanschlot	קמין (געשי)
magma magma Magma	מגמה	plug bouchon volcanique Vulkanpropfen	מגופה
basic magma magma basique basisches Magma	מגמה בסיסית	eruption éruption Ausbruch	התפרצות
acid magma magma acide saures Magma	מגמה חמצית	volcanic explosion explosion volcanique vulkanische Explosion	התפוצצות געשית
tuff tuf (volcanique) (vulkanischer) Tuff	טוף	volcanic effusion, volcanic extrusion effusion volcanique vulkanischer Erguß	השתפכות געשית
sinter concrétion Sinter	סנטר	volcanic ejection extrusion volcanique vulkanischer Auswurf	פליטה געשית
geyser geyser Geiser, Geysir	גייזר	fissure eruption éruption en fissues Spaltenausbruch	התפרצות מסדקים
hot springs sources chaudes heiße Quellen	מעיינות חמים, חמי-	submarine eruption éruption sous-marine unterseeischer Ausbruch	התפרצות תת-ימית
mineral springs sources minérales Mineralquellen	מעיינות מינרליים	eruption fissure fissure d'éruption Eruptionsspalte	סדק ההתפרצות
volcanic rock roche volcanique vulkanisches Gestein	סלע געשי	volcanic ash cendre volcanique vulkanische Asche	אפר געשי
volcanic intrusion intrusion volcanique vulkanische Intrusion	מחדר געשי	volcanic breccia breccia volcanique vulkanische Breccie	ברצה געשית
intrusive rock roche intrusive intrusives Gestein	סלע מחדר	scoria scorie (vulkanische) Schlacke	סיגים

aftershock Nachbeben	זְעוּעַ מְסִיִּים	3. סִיסְמִיּוֹת, רֵעֵשִׁיּוֹת	
seismic wave onde sismique Erdbebenwelle	גַּל סִיסְמִי, גַּל רֵעֵשׁ	seismicity séismicité Seismizität	סִיסְמִיּוֹת, רֵעֵשִׁיּוֹת
seismic zone zone sismique Schütterzone	אֲזוֹר סִיסְמִי, אֲזוֹר רֵעִישׁ	earthquake séisme Erdbeben	רֵעֵשׁ (רֵעִידַת-אֲדָמָה)
submarine earthquake séisme sous-marin Seebeben	רֵעֵשׁ תַּת-יָמִי	tremor frémissement leichtes Erdbeben	רֵד
tsunami (, sea-wave) tsunami Tsunami	נְחָשׁוּל סִיסְמִי, נְחָשׁוּל רֵעֵשׁ, צוֹנָמִי	shock choc Erdbebenstoß	זְעוּעַ
microseism microséisme Mikroseismus	מִקְרוֹסִיסְמִי, מִקְרוֹסִיסְמִיּוֹת	epicentre épícentre Epizentrum	מְרָכֵז עֲלִי
seismograph séismographe Seismograph	סִיסְמוֹגְרָף	hypocentre hypocentre Hypozentrum	מְרָכֵז עֲמָקִי
		preliminary shock Vorbeben	זְעוּעַ מְבַשֵּׁר

האזדמיה לדשוו העברית - מוגו בזכיות יוצרים

מונחי גיאוגרפיה

ב. גיאומורפולוגיה של כוחות חוץ, חלק א' *

weathering érosion Verwitterung	בְּלִיָּה	1. מנחים פְּלָלִיִּים	
chemical weathering, decomposition corrosion chemische Verwitterung	בְּלִיָּה כִּימִית	geomorphology géomorphologie Geomorphologie	גֵּאוֹמוֹרְפוֹלוֹגְיָה
physical weathering, disintegration désagrégation mechanische Verwitterung	בְּלִיָּה מְכַנִּית, הַתְּפוֹרֵרוֹת	relief relief du terrain Relief, Formenschatz	תְּבִלִּיט
frost weathering gélivation Frostverwitterung	בְּלִיַּת קָרָה	form forme Form	צוּרָה
organic weathering décomposition organische Verwitterung	בְּלִיָּה אוֹרְגָּנִית	sculpture sculpture Skulptur	גְּלוּף
to disintegrate désintégrer verwittern, zerfallen	הַתְּפוֹרֵר	structure structure Struktur	מְבִנָּה
eluvium éluvium Ausspül	אֵלוּבִיוִּים	fissure fissure Kluft, Spalte	סִדָּק
mantle rock, debris débris Verwitterungsschutt	בְּלִיַּת	joint diaclase Fuge	מִשְׁק
detritus, scree, debris amas Schutt, Geschiebe, Felsengerölle	שְׂפָכֶת (בְּלִיַּת)	subdued relief relief faible geringes Relief	תְּבִלִּיט מְתוּן
talus (cone) talus d'éboulis Schutthalde, Schuttkegel	שְׂפִיעַ (בְּלִיַּת)	strong relief relief vigoureux starkes Relief	תְּבִלִּיט עֶז
residual soil sol résiduel Verwitterungsboden	שִׁירָת (קֶרְקַע)	relative relief énergie du relief Reliefenergie	עֶזוּ הַתְּבִלִּיט
3. תְּסִיפָה	exogenous action des forces extérieures außenbürtige Kräfte	exogenetic dynamics, פְּעֻלַּת כּוּחוֹת חוּץ, action des forces extérieures דינָמִיקָה חִיצוֹנָה	חִיצוֹן, חִיצוֹנָה
denudation dénudation Abtragung	תְּסִיפָה (הַפִּיעַל: תְּסִיפָה)	exogénic exogène exogen, außenbürtig	2. בְּלִיָּה
accumulation accumulation Akkumulation	צְבִירָה (הַפְּעוּלָה); מְצַבֵּר (הַחוּמֵר)	to weather eroder verwittern	בְּלָה

* אושרו במליאת האקדמיה בישיבות כ"ח, ל' (זיכרונות האקדמיה, כרך ו', עמ' 49, 77).
 בישיבות הוועדה למונחי הגיאוגרפיה, שהכינה מונחים אלה, השתתפו: ד"ר א"י בראור,
 הא' ש' ייבין, הא' ד' לייבל, הגב' ח' מרגלית, פרופ' ד' עמירן, הא' א' פרנס, ד"ר י'
 קרמון, פרופ' י"י ריבלין והמוזכרים הא' א' דותן והא' מ' מדן.

surface polygons sol polygonal Polygonboden	קרקע מצלעים	aggradation aggradation Aufschüttung, Anschwemmung	מתון
desert désert Wüste	מדבר	transport transport Transportierung	הסעה
erg erg, désert de sable Sandwüste	מדבר חול	in situ in situ, en place an Ort und Stelle	באתר
hammada hamada, désert pierreux Steinwüste	המדה, מדבר אבנים	not in situ hereingebracht	שלא באתר
serir serir Serir	צ'ריר, מדבר צ'רורות	rock fall chute de pierres Steinschlag	דרדרת
wind erosion érosion éolienne (Wind-) Korosion	סחיפת רוח	chutes fente de glissement Steinschlagrinne	חרץ (של) דרדרת
deflation déflation Deflation	סחוי	mudflow coulée boueuse Murgang	הלף בץ, זרימת בץ
eolian éolien äolisch	רוחי	landslip glissement de montagne Bergrutsch, Erdrutsch	זיחת הרים
eolian deposit dépôt éolien Windablagerung	מרבד רוחות, (מרבד של רוחות)	landslide éboulement Bergsturz	מפלת הרים
dune dune Düne	חולית	scar niche d'arrachement Ausbruchsnische	מגרע המפלת
seif-dune, longitudinal dune, dune chain dune longitudinale Strichdüne	חולית סוף	exfoliation, desquamation exfoliation Wollsackverwitterung	התבקדות
barchane, horse shoe, crescentic dune	חולית סהרנית	exfoliation dome pain de sucre Zuckerhutberg	כדוד
barkhane Barchan, Sicheldüne		demoiselle demoiselle Erdpyramide	עלמת
dune massif massif de dunes Dünenmassiv	גוש חוליות	Deckstein	אבן כסוי
sand sable Sand	חול	permafrost gel permanent Gefornis	קפאת עד
ventifact caillou façonné, caillou éolisé Windkanter	קציעת רוח	frostwedging fissures de gélivation Spaltenfrost	סדקי קפאון
honeycomb weathering érosion alvéolée Wabenverwitterung	בליה רשתית	solifluction solifluxion Erdfluß	זחילת עפר

to erode éroder erodieren	סַחַף	desert varnish patine, vernis désertique Wüstenlack	מְקָרֵם מְדִבְרִי
eroded érodé erodiert	סַחְוּף	desert pavement pavage désertique Wüstenpflaster	חֶסֶפֶסֶת הַמְדִבְרָה
agents of erosion facteurs d'érosion Erosionsfaktoren	גֹרְמֵי סְחִיפָה	crust croûte Kruste	קְרוּם
processes of erosion processus d'érosion Erosionsvorgänge	תְּהַלִּיכֵי סְחִיפָה	deflation-crust reg Lesedecke	קְרוּם סַחְוִי
erosional surface surface d'érosion Verebnungsfläche, Abtragungsfläche	פְּנֵי-קֶרֶקֶע סְחִיפִים	dust crust croûte de poussière Staubkruste	קְרוּם אָבֵק
headward erosion érosion régressive rückschreitende Erosion	סְחִיפָה אַחֹר־נִית, סְחִיפָה לְאַחֹר	salt crust croûte saline Salzkruste	קְרוּם מֶלַח
stream erosion érosion des eaux courantes Flußerosion	סְחִיפַת נָהָר	lime crust, calcareous crust croûte calcaire Kalkkruste	קְרוּם גֵיר
lateral erosion érosion latérale Seitenerosion	סְחִיפַת רֶחֶב	pediment pédiment Felsfußfläche	אֶדֶן סֵלַע
downcutting érosion verticale Tiefenerosion	סְחִיפַת עֲמֻקָּה	fanglomerate fanglomérat Fanglomerat	פְּגִילוֹמֶרֶט
scouring creusement Auskolkung	חֲתִירָה	sheet flood ruissellement en nappe Schichtflut	שֶׁטְפוֹן שֶׁטְחִי
scour marmite des géants Kolk	חֶתֶר	sheet wash ruissellement en nappe Flächenabspülung	סְחִיפָה שֶׁטְחִית
surface runoff ruissellement, écoulement Oberflächenabfluß	נַגַר עַל-קֶרֶקֶעִי	mushroom rock roche champignon Pilzfelsen	(סֵלַע) פֶּטְרִיָה
subsurface runoff écoulement souterrain unterirdische Entwässerung	נַגַר תַּת-קֶרֶקֶעִי	arch rock arche naturelle Felsentor	קֶשֶׁת סֵלַעִים
coefficient of runoff coefficient d'écoulement Abflußfaktor	מְקָדֵם (קוֹאֶפִּיצִיֵּנט) הַנַּגֵּר הָעַל-קֶרֶקֶעִי	meteoric crater cratère météorique Meteorkrater	לַעֵ מֵטֵאוֹרִי
runoff rills rigoles d'écoulement Abflußrillen	חֲרִיצֵי הַנַּגֵּר (הָעַל-קֶרֶקֶעִי)	erosion érosion Erosion	סְחִיפָה
deposit dépôt, gisement Ablagerung	מְרַבֵּץ (בכלל); מְרַבֵּד (עשוי שכבות)	erosive érosif erosiv	סוּחֶפֶי

alluvium alluvion Alluvium	אלוביום	to deposit (בשכבות) déposer ablageren	רִבֵּץ (בכלל); הֶרְבִּיד (בשכבות)
alluvial alluvial alluvial	אלובי	fluviatile fluviatile fluviatil	נְהָרִי
alluvial deposit alluvionnement Anschwemmung	מְרִבֵּץ אֲלוּבִיּוֹם, מְרִבֵּץ אֲלוּבִי	conglomerate conglomérat Konglomerat	קוֹנְגְלוֹמֶרֶט
alluvial plain plaine alluviale Schwemmlandebene	מִישׁוֹר אֲלוּבִיּוֹם, מִישׁוֹר אֲלוּבִי	sorting classification Sortierung	סוּג
alluvial fan, alluvial cone cône d'alluvions alluvialer Schuttfächer, Schwemmkegel	מְנִיפֵת אֲלוּבִיּוֹם, מְנִיפֵה אֲלוּבִית	silt, sediment matière transportée Flußsedimente	סִחְפָּת
valley vallée Tal	עֵמֶק	to silt envaser aufschlicken, verschlammen	שָׁקַע סִחְפָּת
valley ground thalweg Talboden	קֶרְקָעִית הָעֵמֶק	bed load (of river) galets Schotter, Geschiebe, Gerölle	גֶרֶפֶת
water course cours d'eau Wasserlauf	מְרוֹץ מַיִם	gravel gravier Schotter	צְרוּרוֹת
river fleuve Strom	נְהָר (גָּדוֹל)	suspended load material matières en suspension Schweb, Flußtrübe	רִחְפָּת
stream rivière Fluß	נְהָר	(river) load charge transportiertes Material	טַעֲנָת
brook ruisseau Bach	פְּלָג	overloaded stream rivière surchargée überlasteter Fluß	נְהָר טַעוֹן-יָתֵר
wadi oued Wadi	נַחַל (אֲכֹזֵב)	pebble galet Kies, Schotter	חִלּוֹק (-אֲבָנִים), (חִלּוֹק נַחַל, חִלּוֹק חוֹף)
upstream vers l'amont flußaufwärts	בְּמַעְלֵה הַנְּהָר	mud boue Schlamm	בֶּץ, פִּילּוּמָה
downstream vers l'aval flußabwärts	בְּמַרְדֵּי הַנְּהָר	ooze vase Schlamm	יוֹן
course of river cours de rivière Flußlauf	מַהְלַךְ הַנְּהָר, מְרוֹץ הַנְּהָר	loam limon Ton	סִין
channel of river bras de rivière Flußarm	זְרוּעַ נְהָר	erosional debris débris d'érosion Abtragungsschutt	בְּלִית סְחִיפָה

gradient (of river) gradient Gefälle	שְׁפּוּעַ (הַנְּהָר)	(river) bed lit (de rivière) (Fluß-) Bett	אֲפִיק (, אֲפִיק הַנְּהָר)
at grade au profil régularisé mit ausgeglichenem Gefälle	בְּשִׁפּוּעַ מִמְתָּן, בְּמִמְתָּן	(river) bank rive Ufer	שֵׁפָה (, שֵׁפַת נָהָר)
perennial (river) (rivière) pérenne ganzjährig(er Fluß)	נְהָר (אֵיתָן)	bar (in the river) écueil Sandbank	שְׂרָטוּן (בְּנְהָר)
periodic, seasonal saisonnier periodisch	עוֹנָתִי	line of greatest current velocity ligne de vitesse maximum du courant d'une rivière	שִׁבְלַת הַנְּהָר
episodic intermittent intermittierend	אֲרָעִי, אֲפִיזוֹדִי	Stromstrich	
transverse valley vallée transversale Quertal, Durchbruchstal	עֵמֶק רְחִבִי	river bend coude de rivière Flußbiegung, Flußwendung	בְּרֶךְ הַנְּהָר
longitudinal valley vallée longitudinale Längstal	עֵמֶק אָרְכִי	affluent, tributary affluent Nebenfluß	יּוֹבֵל
V-shaped valley vallée en V V-förmiges Tal	עֵמֶק (דְּמִי) V	headwaters première partie d'un cours d'eau Quellbäche, Quellströme	נְהָרוֹת מְקוֹר, נְחָלֵי מְקוֹר
Muldental	עֵמֶק (דְּמִי) עֵרְבָה	junction confluent Zusammenfluß	מִפְגֵּשׁ (, מִפְגֵּשׁ נְהָרוֹת)
vallée auge Kastental	עֵמֶק (דְּמִי) אֲבוּס	delayed junction confluent déplacé verschleppte Mündung	שִׁפְךְ נִדְחָה
canyon canyon Kanyon	קַנְיּוֹן	bifurcation bifurcation Flußgabelung	מִפְרָד
gorge, defile gorge Schucht	גֵּיא	mouth (of a river) embouchure Flußmündung	שִׁפְךְ (נְהָר)
gulch ravin Wildbachschlucht	חֲרוּץ	drowned river mouth embouchure ennoyée ertrunkene Flußmündung	שִׁפְךְ מְשֻׁקַּע
Klamm	מְעוֹק	estuary estuaire Trichtermündung	פֶּה (, פֵּי הַנְּהָר)
braided river lit réticulé verwilderter Fluß	נְהַר פְּזוּרוֹת	delta delta Delta	דֵּלְטָה (, דֵּלְטָאוֹת)
gap percée, cluse Durchbruchstal	מַפְעָר	cross section profil en travers Querprofil	חֲתָךְ לְרֵחֵב, חֲתָךְ רְחִבִי
		longitudinal section profil en long Längsprofil	חֲתָךְ לְאֶרֶךְ, חֲתָךְ אָרְכִי

absolute base-level niveau de base absolu absolute Erosionsbasis	בסיס סְחִיפָה מְחֻלָּט	wind-gap cluse sèche vom Wasser verlassenes Talstück	מְסַפֵּר חֶרֶב
relative base-level niveau de base relatif relative Erosionsbasis	בסיס סְחִיפָה יַחְסִי פְּרִשֶׁת מִיִּם	water-gap cluse active Talpforte	מְסַפֵּר מִיִּם
divide, watershed ligne de partage des eaux Wasserscheide	פְּרִשֶׁת מִיִּם	dry valley vallée sèche, vallée morte Troockental	עֵמֶק חֶרֶב
secondary divide ligne secondaire de partage des eaux Nebenscheide	פְּרִשֶׁת מִיִּם מְשֻׁנֵּית	drowned valley vallée ennoyée ertrunkenes Tal	עֵמֶק מְשֻׁקָּע
meander Méandre Mäander	נְפִתוּל	superimposed stream rivière surimposée epigenetischer Fluß	נְהַר אֶפִּיגֵנִי
free meander méandre libre freier Mäander	נְפִתוּל חֶפְשִׁי	epigenesis épigénie Epigenese	אֶפִּיגֵנָה
incised meander, entrenched meander méandre encaissé eingesenkter Mäander	נְפִתוּל חֶרוּת	antecedent antécédent Antezedent	קוֹדְמָן
cutoff meander méandre recoupé abgeschnittener Mäander	נְפִתוּל קָטוּעַ	antecedence antécédence Antezedenz	קוֹדְמָנוּת
meander spur éperon sectionné Umlaufberg	גִּבְעַת נְפִתוּל	underfit stream fleuve sous-adapté Kümmerfluß	נְהַר תְּשׁוּשׁ
cutoff recoupement de méandre Mäanderdurchbruch	קִצָּר	basin (hydraulic) bassin Becken, Wanne, Kessel	אֲבָן
meander neck Mäanderhals	צִוָּאר הַנְּפִתוּל	catchment area, drainage area bassin de réception Einzugsgebiet	גְּלִיל הַנְּהַר (תחום ההתנקות של נהר)
oxbow lake bras mort Altwasser, toter Arm	יַמַּת נְפִתוּל	aquifer, aquafer aquifère Aquifer	נוֹשֵׂא מִיִּם (ש"ע)
slip-off slope versant en pente douce Gleithang	גְּדָה שְׁפּוּעָה	water bearing, aquiferous aquifère wasserführend	נוֹשֵׂא מִיִּם (ש"ח)
undercut slope, undercut bank versant raide Prallhang	גְּדָה תְּלוּלָה	permeable perméable wasserdurchlässig	חֲדִיר
drainage system système de drainage Entwässerungssystem, Abflußsystem	מְעַרְכַּת נְקוּז	impermeable imperméable undurchlässig	אֲטִים
drainage system réseau fluvial Entwässerungsnetz	מְעַרְכַּת נְחָלִים	base-level niveau de base (, niveau d'érosion) Erosionsbasis, Abtragungsniveau	בְּסִיס סְחִיפָה

to capture capturer anzapfen	קָבַשׁ	surface drainage écoulement en surface Oberflächenentwässerung	נְקוּחַ עַל-קַרְקָעִי
beheaded river cours d'eau décapité enthaupteter Fluß	נְהַר עֲרוּף	subsurface drainage drainage souterrain unterirdische Entwässerung	נְקוּחַ תַּת-קַרְקָעִי
terrace terrasse Terrasse	מְדִרְגָה	interior drainage drainage endoréique Abflußlosigkeit	נְקוּחַ פְּנִימִי
river terrace terrasse fluviale Flußterrasse	מְדִרְגַת נְהַר	drainage pattern type des réseaux fluviaux Flußnetzanordnung	דָּגְם הַנְּחָלִים
terrace surface surface de la terrasse Terrassenoberfläche	שֶׁלַח הַמְדִרְגָה	trellis drainage pattern type en espalier Kammersystem, gitterförmiges Flußnetz	דָּגְם סָרִיג
incline of terrace inclinaison de la terrasse Terrassenneigung	נְטִיַת שֶׁלַח (הַמְדִרְגָה)	rectangular drainage pattern type rectangulaire rechtwinkliges Flußnetz	דָּגְם מַלְבְּנִי
terrace slope pente de la terrasse Terrassenabhang	רוּם הַמְדִרְגָה	radial drainage pattern type radial zentrifugale Entwässerung	דָּגְם חֲשׂוּרִי, דָּגְם רְדִיאָלִי
terrace gradient gradient de la terrasse Terrassengefälle	שְׁפִוּעַ הַמְדִרְגָה	parallel drainage pattern paralleles Flußnetz	דָּגְם מְקַבְּלִי
terrace of erosion terrasse d'érosion Erosionsterrasse	מְדִרְגַת סְחִיפָה	dendritic drainage pattern type dendritique verzweigtes Flußnetz	דָּגְם סְעִיפִי
terrace of accumulation terrasse d'accumulation Akkumulationsterrasse	מְדִרְגַת מְצָבָר	exoreic exoréique exoreisch	אֶקְסוֹרֵאִי
brim of terrace bord de la terrasse Terrassenkante	שֶׁפֶת הַמְדִרְגָה	endoreic endoréique endoreisch	אֶנְדוֹרֵאִי
structural terrace terrasse structurale Schichtterrasse	מְדִרְגַת שְׂכִבּוֹת	areic aréique abflußlos	אֶרֵאִי
ledge bord Leiste	מִדְּךָ	waterfall, cascade cascade Wasserfall	מַפַּל מַיִם
notch entaille Hangkolk	צְנִיר	rapid, cataract rapide Schnelle	אֶשֶׁד (נְהַר, נֶחַל)
knickpoint rupture de pente Gehängeknick	פְּרָק הַמְדִרְוֹן	pothole marmite des géants Strudelloch	מִקְחָשֶׁת
flood crue Überschwemmung	שְׁטַפְסוֹן, הֲצָפָה	piracy, capture capture Anzapfung	קְבוּשׁ
flood plain plaine d'inondation Flußebene	פְּשֵׁט (הֲצָפָה)	elbow of stream capture coude de capture Anzapfungsknie	בְּרֶךְ הַקְּבוּשׁ

cave caverne Höhle	מַעְרָה	levee, bund levée Hochwasserdamm	סוּלְלָה אַרְכִּית
drip-stone Tropfstein	נְטוּף	gully-erosion ravinement Zerschluchtung	סְחִיפַת עֲרוּצִים, עֲרוּץ
stalactite stalactite Stalaktit	סְטַלְקָטִיט, נְטוּף תְּלוּי	gully ravin Erosionsrinne	עֲרוּץ
stalagmite stalagmite Stalagmit	סְטַלְגָמִיט, נְטוּף נֹצֵב	gullyng ravinement Zerschluchtung	הִתְהוּוּת עֲרוּצִים
sink hole aven, ponor Ponor	בְּלוּעָה	soil erosion érosion du sol Bodenerosion	סְחִיפַת קֶרְקַע
sea-mill Meermühle	בְּלוּעָה יַמִּית	cycle of erosion cycle d'érosion Erosionszyklus	מַחְזוּר סְחִיפוֹת
karst funnel Karstschlot	קַמִּיז קַרְסְטִי	maturely dissected très disséqué stark zertalt	מְבַתָּר בְּתוֹר מְלֵא
doline doline Doline, Karstwanne	דוּלִינָה		
uvala uvala Karstmulde	אוּבְלָה		5. קַרְסְט
polje polje Polje	פּוֹלְיָה	karst karst Karst	קַרְסְט
karst-lake lac karstique Karstsee	יַמָּה קַרְסְטִית	karst topography topographie karstique Karstenrelief	תְּבִלִּיט קַרְסְטִי
subterranean river rivière souterraine Höhlenfluß	נְהַר תַּת-קַרְקָעִי	solution solution Lösung	הַמָּסָה
karstic ground-water level nappe karstique Karstwasserspiegel	מַפְלַס מַיִם קַרְסְטִי	fluting cannelure Rillung	חֲרוּץ
Salzkarst	קַרְסְט (שֶׁל) מַלַּח	flutes diaclases Karstrillen	חֲרִיצִים קַרְסְטִיִּים
Gipskarst	קַרְסְט (שֶׁל) גִּבְס	lapies, karren, clints lapies Karren	טְרָשׁוֹנִים

מונחי פסיכולוגיה

טו. הפסיכולוגיה החברתית *

דגם למידת טנדו		1. מנחים פללים	
dyadic learning model		allocation	הקצאה
dynamics	דינמיקה	allocative process	תהליך הקצאה
emergence	נסיקה	anomie	אנומיה
emergent	נוסק (תואר); נסיקה (ש"ע)	ascription	שייך
ethnic	אתני	authority	סמכות
ethnocentrism	אתנוצנטריות	barrier	מחצה
expectation, expectancy	צפייה	boundary	גבול
feed-back	תגובת הד		מערכת מקימת גבולות
	"תורת השדה" (של קורט לוינ)	boundary maintaining system	
field theory		categorisation	סוג
folk-ways	הליכות-עם ¹	to categorise	סוג
function	תפקוד	(social) category	סוג
functional	תפקודי	collective presentation	מצג קבוצי
functionalism	תפקודנות	collectivism	קבוצניות
ideology	אידאולוגיה	conceptualization	המשגה
institution	מוסד	to conceptualize	המשיג
institutional	מוסדי	cooperation	שתוף פעלה
institutionalization	מסוד	cultural lag	אחור בתרבות
institutionalized	ממסד	to differentiate	בדל
instrumental	מכשירי	differentiation	בדול
	יחסים מכשיריים	disorganization	התפוררות
instrumental relations			פעילות גומלין בטנדו
instrumentality	מכשיריות	dyadic interaction	
kinship	שארות		

* נידונו ואושרו במליאת האקדמיה בישיבות כ"ג, כ"ז, כ"ח (ויכרונות האקדמיה, כרך ה', עמ' 29-36, כרך ו', עמ' 36-41, 48). הפרקים הקודמים נתפרסמו ב"לשוננו" כרכים יא-יח.

בישיבות הוועדה למונחי הפסיכולוגיה, שהכינה מונחים אלה, השתתפו: ד"ר צ' וויסלבסקי ז"ל, וייבדלו לחיים ד"ר ח' אורמיאן, ד"ר י' בן-דוד, ד"ר ש"נ הרמן, פרופ' ד' סדן והמזכיר הא' א' דותן.

הכוכב ליד מונחים אחדים ברשימה זו מציין, שהמונח כבר נזכר קודם לכן בפרק-משנה אחר, וכדי להקל על המעיין, הוא מובא שנית גם במקום זה.

מונחים, שיש להם שימוש כללי בפסיכולוגיה החברתית והם משמשים גם באחד התחומים, שיוחדו להם פרקי-משנה, באים רק בפרק-המשנה "מונחים כלליים", ועל המעיין לחפשם שם.

actor	פועל	clique	קבוצה (ר' פְּנוּחַת)
alienation	התנכרות	collective	קבוצי
alienative	מתנכר	collectivity	קבוציות
conforming person	תואמן	crowd	המוך
conformity	תואמות	Masse	
dependence	תלות	dyad	טנדו (ר' טנדואות), דיאדה
deviant	סוטה		קבוצת פנים-אל-פנים
deviation, deviance	סטיה	face-to-face group	
	חסידים, נוהים (של מנהיג), מנהגים	in-group	קבוצת פנים
followers (of a leader)		mass	המוך
		Masse	
headship	ראשות	membership group	קבוצת השתיכות
identical twins	תאומים זהים	mob	אספסוף
interpersonal	בין-אישי	out-group	קבוצת חוץ
isolate	מבודד	peer-group	קבוצת שווים
isolation	בידוד	reference group	קבוצת התייחסות
leader — follower	מנהיג — מנהיג	siblings	אחאים
	מנהיגות — מנהיגות	social setting	תחום חברתי
leadership — followership			
marginal	שולי		4. תהליכים קבוצתיים
marginal man	איש השולים	atmosphere	אווירה
marginality	שוליות		לכידות (של קבוצה)
marriage roles	תפקידי אשות	cohesiveness (of a group)	הינמיקה קבוצתית
	חברות, השתיכות	group dynamics	דינמיקה קבוצתית
(group) membership			בקיעים בין-קבוצתיים
mobile (person)	אדם) בעל ניעות	inter-group cleavages	יחסים בין-קבוצתיים
	השתיכות רב-קבוצתית		
multiple group membership		intergroup relations	בקיעים תוך-קבוצתיים
participation	השתתפות		
status	מצב	intra-group cleavages	שב והנח
		"laissez-faire"	אישיות שכיחה
	6. אישיות	modal personality	רוח, מורל
affect	הפעלות	morale	הרגשת האנחנו
affective	הפעלותי	We-feeling	
affectivity	הפעלותיות		5. היחיד בקבוצה
aggression	תקיפה		
aggressivity	תוקפנות	acceptance	התקבלות

spontaneity	ספונטניות	alienation	התנכרות *
		alienative	מתנכר *
	7. תפיסה		מבנה אישיות בסיסי
	תופעה אוטוקינטי	basic personality structure	
autokinetic phenomenon		dependence	תלות *
cognition	הכרה	ego-defence	התגוננות האני
cognitive mapping	מפוי הכרתי	ego-identity	זהות האני
cognitive structure	מבנה הכרתי	ego-involvement	מעורבות האני
figure and ground	צורה ורקע	egocentrism	אגוצנטריות
frame of reference	מסגרת ההתייחסות	expression	הבעה (ש"ס); מבע (ש"ט)
halo effect	רשם ההלה	expressive	הבעתי
halo error	טעות ההלה	extrapunitive	ענשנות לזולת
introjection	הטלה פנימה *	guilt	אשמה
path	נתיב	to inhibit	עצר
perceptual	של תפיסה, תפיסתי	inhibited	מעצר
perceptual field	שדה תפיסה	inhibition	מעצור, עכבה
projection	הטלה *	interiorization, internalization	הפנמה
rationalization	שכלון *	intrapersonal	תוך-איש
to rationalize	שכלן *	intrapunitive	ענשנות לעצמו
salience	בולטות	introjection	הטלה פנימה
salient	בולט	to be involved in	היה מערב ב-
selective (perception)	תפיסה בוררת	involvement	מעורבות
selectiveness	בירות	modal personality	אישיות שכיחה *
	8. הנעה	permissive person	מתירן
affect	הפעלות *	permissiveness	מתירנות
affective	הפעלותי *	projection	הטלה
affectivity	הפעלותיות *	rationalization	שכלון
affiliation need	צורך להסתפחות	to rationalize	שכלן
aggression	תקיפה *	הגבת-הפוך (פעולה); תגובת-הפוך	
aggressivity	תוקפנות *	reaction-formation	(תוצאה)
approval	מתן אמן, מענה אמן	self	עצמו (של אדם)
biogenic motives	מניעים שמטבע	self hate	שנאת עצמו
	ערוץ (של התנהגות)	self ideal	אידאל עצמו
canalisation (of behaviour)		self image	דמות עצמו
cathexis	קתקסיס	self orientation	מכוונות כלפי עצמו
		somatotypes	טיפוסי גוף

9. עֲמָדוֹת וְתַקְשָׁרֹת		מְכוּנוֹת כְּלָפֵי הַקְבוּץ	
anchorage (of social attitudes)	אַחִיזָה	collectivity orientation	
authoritarian	סְמִכּוֹתִי	deprivation	קִפּוּחַ
authoritarianism	סְמִכּוֹתִיּוּת	evaluation	הַעֲרָכָה
communicant ¹ , receiver of communication	מְתַקְשֵׁר	evaluative	הַעֲרָכָתִי
to communicate	תִּקְשֵׁר	to frustrate	גָּרַם מִפָּח
communication, communiqué	תַּקְשָׁרֹת	frustrated	מִפָּח
communicator	מְתַקְשֵׁר	frustration	מִפָּח
contagion	הַדְּבִקוּת	goal	מִטְרָה
information (specific)	יְדִיעָה	gratification	סְפּוּק
information (general)	מִידַע	level of aspiration	רְמַת הַשְּׂאִיפָה
mass communication	תַּקְשָׁרֹת הַמּוֹנִים	motivation	הַנְּעָה
mass communication media	אֲמֻצֵּי תַּקְשָׁרֹת הַמּוֹנִים	motivational	הַנְּעָתִי, שְׁלֵהֲנָעָה
opinion	דְּעָה	orientation	מְכוּנוֹת
panic	תְּבִהְלָה	oriented	מְכוּן
prejudice	מִשְׁפָּט קְדוּם	press	לְחֵץ
propaganda	תַּעֲמוּלָה	press — need	לְחֵץ — צָרָךְ
public opinion	דְּעַת קְהָל	הַגְּבַת-הַפּוֹךְ (פעולה); תְּגוּבַת-הַפּוֹךְ	
sentiment	תְּרִגִּישׁ *	reaction-formation	(תּוֹצֵאה) *
10. תַּחְמוּמֵי הַתְּעוּיָנוּת מִיַּחְדִּים		reinforcement	חֲזוּק
delinquency	עֲבֵרִיּוּת	self orientation * מְכוּנוֹת כְּלָפֵי עֲצֻמוֹ *	מְכוּנוֹת כְּלָפֵי עֲצֻמוֹ *
human relations	יַחְסֵי אָנוּשׁ	sentiment	תְּרִגִּישׁ
psychodrama	פְּסִיכּוֹדְרָמָה	sociogenic motives	מְנִיעִים שֶׁמְחַבְּרָה
psycholinguistics	פְּסִיכּוֹלִינְגְּוִיסְטִיקָה	stress	דָּחַק
role playing	מִשְׁחַק תַּפְקִידִים	task orientation	מְכוּנוֹת לְמִטְלָה
social engineering	הַנְּדוּס חִבְרָתִי	task oriented	מְכוּן לְמִטְלָה
sociodrama	סוֹצִיּוֹדְרָמָה	tension	מְתַיַּחוּת
sociopathologie	פְּתוּלוּגִיָּה חִבְרָתִית	valence	עֲרִכּוֹת
		value	עֲרָךְ
		viscerogenic drives	יְצָרִים שֶׁמְקַרְבִּים

1 המשמעות המילונית של communicant שווה למשמעותו של communicator. אבל בפסיכולוגיה החברתית משתמשים, כנראה בטעות, במונח communicant לציון מקבל התקשורת. עיין, למשל, בספר Hartley & Hartley, Fundamentals of Social Psychology (New York 1952), עמ' 27.